

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

76. An mulier condemnata ad mortem possit prius secari, si adsit periculum, ne ex aliquo morbo ad partum una cum prole moreretur; & spes adsit, ut infans hoc modo possit baptizari? Et an saltem ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

9.9. art. 11. Suarez tom. 3. in 3. part. q. 68. art. 11. Valent tom. 4. diff. 4. q. 1. punct. 2. Alphons. Vivald. in Candelabro aur. p. 1. n. 16. Victoria in sum. q. 3. 2. Gabriel in 4. diff. 4. q. 2. art. 3. dub. 2. & Coninch. de Sacram. q. 68. art. 11. n. 90. Nam in tali casu reperitur omnia essentialia ad Baptismum requisita, nempe ablutio cum debita forma verborum.

3. Ad argumentum verò Comitoli, & aliorum respondetur, ut quis possit per Baptismum renasci, sufficit, ut ea precedat natiuitas, quia quis de non homine fit homo, modò possit lavari, ut patet in iis, qui tantum manum exerunt, aut excantantur ex utero matris mortuæ, quo casu non nascerentur naturaliter. Ergo cum dicitur debere hominem prius nasci ex utero matris, vel ex parte antequam baptizetur, hoc non est intelligendum de propria natiuitate. Quicumque enim ratione fieri possit, ut abluatur, id satis erit ad valorem Baptismi, etiam si propria natiuitas humana non precedat, quia substantia sacramenti consistit in ablutione cum debita forma verborum; quæ quidem substantialia, ut diximus, adfunt in nostro casu.

RESOL. LXXIII.

An mulier condemnata ad mortem possit prius secari, si adsit periculum, ne ex aliquo morbo ante partum una cum prole moreretur, & spes adsit, ut infans hoc modo possit baptizari?

Et an saltem mortua matre statim secanda sit, ut puer baptizari possit, si adhuc vivat?

Et notatur non licere matri consentire se adhuc vivam secari ad hunc effectum.

Et aduertitur in supra dicto casu differendam esse executionem sententiæ, donec mater pepererit? Ex p. 2. tr. 15. & Milc. 1. Ref. 44.

§. 1. Notandum primò ex Coninch. de Sacram. tom. 1. q. 66. art. 7. dub. 2. n. 75. secundum communem sententiam DD. non licere matri consentire se adhuc vivam secari, ut possit puer baptizari, quia illa sectio esset directæ occisio matris, mortua autem statim secanda est, ut puer baptizari possit, si adhuc vivat.

2. Notandum secundò ex Covarr. lib. 4. var. res. sol. cap. 4. Reginald. Vivald. Barthol. ab Angelis, Victoria, & aliis, quos citat, & sequitur Bonac. de Sacram. diff. 2. q. 2. punct. 6. n. 9. si mater gravida per iudicis sententiam damnetur ad mortem, differendam esse executionem sententiæ, donec mater pepererit. His notatis ad propositam questionem negative respondet Comitoli in resp. mor. lib. 1. q. 14. n. 2. & Malder. in 2. 2. tr. 3. c. 1. dub. 16. nam in maximum discrimen partus adduceretur, si è viventis matris utero excidendus esset.

3. Sed Agidius de Coninch. de Sacram. tom. 1. q. 68. art. 11. n. 92. asserit hoc fieri posse, ait enim: Si aliqua mulier esset merita mortem, & ad eam iam condemnata, essetque periculum, ne ex aliquo morbo ante partum, una cum prole moreretur, possit servato juris ordine prius secari, si esset spes, fore ut proles hoc modo possit baptizari. Ratio est, quia in hoc facto, nihil fit contra ullum jus. Hanc sententiam prius docuerat Suarez in 3. part. tom. 3. q. 68. art. 11. Ad argumentum Comitoli respondetur hanc opinionem tunc esse practicandam ex mente Suarez, quem ipse tacito nomine impugnat, quando spes sit infansem non esse mortuum.

Tom. I.

RESOL. LXXIV.

An mater ad mortem condemnata, si morbo lethali corripiatur, liceat secari, ut infans etiam mortuus baptizetur? Ex p. 5. tr. 3. Ref. 13.

§. 1. * AD hanc questionem affirmativè respondet Ochagavia de Sacram. de Bapt. q. 4. n. 6. ubi sic ait: Neque mater etiam volens esset secanda, & aperienda, etiam si in articulo mortis, ut filius eruatur, & baptizetur, quia non sunt facienda mala, &c. si tamen esset ad mortem damnata mater, essetque periculum ne ex aliquo morbo ante partum una cum prole moreretur, possit servato juris ordine prius secari, si esset spes quòd proles hoc modo baptizaretur. Ita ille, qui citat Suarez & Coninch. alibi à me citatos in 1. p. tract. 1. Miscel. resol. 44. Quibus etiam addo Joan. Præposit. in 3. p. q. 66. art. 8. dub. 3. n. 93. & Layman. lib. 4. tr. 2. cap. 3. n. 2.

2. Non desinam tamen hic adnotare contrariam sententiam docere Episcopum Moscolium in summ. tr. 2. c. 2. n. 2. ubi sic ait: [Estando la madre preñada y condenada à muerte, el derecho civil dispone que no se execute la sentencià hasta despues del parto, y si por alguna grave enfermedad, ó por razon del mal parto esta en peligro declarado de muerte, y los medicos dizen; que no puede vivir en ninguna manera se ha de abrir, para sacar fuera la creaura, aunque no hayan faltado algunos Doctores, que digan lo contrario.] Ita ille.

RESOL. LXXV.

An infans moribundus sit baptizandus in qualibet minima parte sui corporis, v. g. Capillorum, unguium, pellis, quam Medici Secundinam appellant, digiti, &c?

Et an vero, si puer evaserit periculum, esset saltem sub conditione repetendus baptismus?

Et cum puer est in mortis articulo, an possit baptizari cum forma dubia, si nemo adest, qui sciat certam formam? Ex p. 5. tr. 3. Ref. 4.

§. 1. Respondeo affirmativè cum Basilio Pontio de Marim. lib. 4. c. 25. n. 7. Ochagavia de Sacram. tr. unic. de Bapt. q. 4. n. 3. ubi sic asserit: Ablutio cuiuscumque partis etiam minimæ, sufficit ad hoc ut sacramentum Baptismi valeat. Probatur, quia illa ablutio sufficit ad rationem baptismi; per quam homo absolute, & simpliciter dicitur ablutus, seu tinctus; sed contingente aqua quamlibet minimam partem hominis, homo dicitur simpliciter lotus, & tinctus; ergo ablutio cuiuscumque minimæ partis sufficit ad valorem baptismi; quæ doctrina adeò extendenda est, ut ad valorem baptismi sufficiat aquam contingere tantum capillos, ut notantur Sotus in 4. dist. 3. quest. unic. art. 7. §. 3. arg. & Valquez tom. 2. in 3. part. dist. 146. Non quia capilli vivant, cum non augeantur per intus sumptionem, ut loquuntur Philosophi, disputantes de augmentatione viventium, qua ratione augentur viventia; sed augentur per iuxta positionem, sicut augentur omnia non viventia, sed ex eo capillorum ablutio satis apta ad baptismum indicatur, quia illi reputantur tanquam partes hominis: unde illis ablutis homo simpliciter dicitur ablutus. Ob quam etiam rationem, si aqua

E Baptismi

* Sup. hoc in §. 1. Refol. not. seq. & in aliis §§. ejus annor.

Quæ hic est Ref. antecedens, & in alia Ref. eius tertie not.

Sup. hoc in Ref. præterita §. 2.

Sup. doctrina contenta in hac Refol. usque ad §. ult. in tom. 3. tr. 1. ex Ref. §. Primo ut in articulo.

Sup. his capillis in §. not præterita & cursum infra in §. seq. hujus Refol. post medium, & breviter in principio Ref. seq.

Ref. supra trina 49. §. 4. h. ad h. no. 7. Ref. Inq. & in tr. 10. §. 3. §. ad h. fine, alio. & ma. vidi.

§. 1. Notandum primò ex Coninch. de Sacram. tom. 1. q. 66. art. 7. dub. 2. n. 75. secundum communem sententiam DD. non licere matri consentire se adhuc vivam secari, ut possit puer baptizari, quia illa sectio esset directæ occisio matris, mortua autem statim secanda est, ut puer baptizari possit, si adhuc vivat.

2. Notandum secundò ex Covarr. lib. 4. var. res. sol. cap. 4. Reginald. Vivald. Barthol. ab Angelis, Victoria, & aliis, quos citat, & sequitur Bonac. de Sacram. diff. 2. q. 2. punct. 6. n. 9. si mater gravida per iudicis sententiam damnetur ad mortem, differendam esse executionem sententiæ, donec mater pepererit. His notatis ad propositam questionem negative respondet Comitoli in resp. mor. lib. 1. q. 14. n. 2. & Malder. in 2. 2. tr. 3. c. 1. dub. 16. nam in maximum discrimen partus adduceretur, si è viventis matris utero excidendus esset.

3. Sed Agidius de Coninch. de Sacram. tom. 1. q. 68. art. 11. n. 92. asserit hoc fieri posse, ait enim: Si aliqua mulier esset merita mortem, & ad eam iam condemnata, essetque periculum, ne ex aliquo morbo ante partum, una cum prole moreretur, possit servato juris ordine prius secari, si esset spes, fore ut proles hoc modo possit baptizari. Ratio est, quia in hoc facto, nihil fit contra ullum jus. Hanc sententiam prius docuerat Suarez in 3. part. tom. 3. q. 68. art. 11. Ad argumentum Comitoli respondetur hanc opinionem tunc esse practicandam ex mente Suarez, quem ipse tacito nomine impugnat, quando spes sit infansem non esse mortuum.

Tom. I.

INTION
Opera
Tom. I. & II
E III